

ΕΛΕΝΗ ΤΣΙΓΑΡΙΔΑ

Οι ETSI Architects είναι αρχιτεκτονικό γραφείο που ιδρύθηκε το 2017 στην Καρδαμύλη από την Ελένη Τσιγαρίδα, μετά από 15 χρόνια δουλειάς στην περιοχή. Έχει αναπτύξει μια προσωπική ματιά στον σχεδιασμό και στο τοπίο, με έμπνευση από την απλή και καθαρή σύνθεση, την παράδοση και τη συμμετοχή του χρήστη στον σχεδιασμό. Επιλέγει την επιστροφή σε παλιά υλικά και παραδοσιακές τεχνικές από σύγχρονη σκοπιά, εστιάζοντας σε αποκαταστάσεις αλλιά και σε νέα κτίρια, ενώ αναλαμβάνει και την κατασκευή, που καθορίζει σε μεγάλο βαθμό το αποτέλεσμα. Σήμερα απασχολεί 12 άτομα εκ των οποίων 9 αρχιτέκτονες και έχει συνεργασία με ιδιώτες, ξενοδοχεία και με το ΙΣΝ στην αναβίωση της Βαμβακούς.

ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ: ΕΛΕΝΗ ΤΣΙΓΑΡΙΔΑ

Έχετε εργαστεί για πολλά χρόνια ως ιδρυτικό μέλος των Aiolou Architects. Ποιες ήταν οι συνθήκες που σας οδήγησαν να εργαστείτε ανεξάρτητη, σε δικό σας γραφείο; Αλλάζοντας έδρα, άλλαξε και το περιεχόμενο του έργου σας;

ET Οι Aiolou-Architects είναι ένα σημαντικό κεφάλαιο στη ζωή μου. Ήταν ένα μικρό σχήμα που γεννήθηκε στην οδό Αιόλου στην Αθήνα, μετά από κάποια χρόνια πειραματισμών με διαγωνισμούς και συνεργασίες. Ήταν η πρώτη προσπάθεια να φτιάξουμε ένα σοβαρό, κανονικό γραφείο με την αξίωση να κτίσουμε και κάτι από αυτά που σχεδιάζαμε. Μετά τη μετακόμισή μου στη Μάνη το 2009, τα πράγματα άλλαξαν ριζικά

της απόστασης αλλά και της εξέλιξης του γραφείου και εν τέλει το σχήμα οδηγήθηκε σε διάλυση. Έτσι γεννήθηκαν οι ETSI Architects. Το περιεχόμενο του έργου μας άλλαξε μέσα στα χρόνια που είμαι στη Μάνη. Καθορίστηκε σημαντικά από το επιβλητικό τοπίο, την ασκητικότητα του οικιστικού περιβάλλοντος αλλά και τους πολύ ιδιαίτερους πελάτες που είχαμε την τύχη να έχουμε.

Η Μεσσηνία είναι μία περιοχή που γνωρίζει έντονη τουριστική ανάπτυξη, ίσως διαφορετικού τύπου σε σχέση με μέρη που αναπτύχθηκαν νωρίτερα προς αυτήν την κατεύθυνση. Ποια είναι τα συγκριτικά πλεονεκτήματα, ποια είναι τα λάθη που πρέπει

να αποφευχθούν και πώς βλέπετε εσείς την πραγματικότητα να διαμορφώνεται;

ET Για πολλά χρόνια η Μεσσηνιακή Μάνη ήταν δυσπρόσιτη και προσέληκε ένα ιδιαίτερο κοινό από διανοούμενους και αποφασισμένους επισκέπτες. Αυτή η κληρονομιά επέτρεψε σε κάποιον βαθμό την προστασία του τόπου από την άναρχη οικιστική λαίλαπα των 80s. Σήμερα, αν και πιο ευπρόσιτη, διατηρεί μια εύθραυστη αυθεντικότητα που προσελκύει ανθρώπους που επιλέγουν να εγκατασταθούν εδώ αφού η εργασία από απόσταση είναι εντελώς εφικτή, ή να αποσυρθούν μετά τη σύνταξη. Δυστυχώς η ποιότητα των ιδιωτικών

επενδύσεων απέχει πολύ από την απαξιωμένη, σχεδόν ανύπαρκτη επένδυση στον δημόσιο χώρο και στις δημόσιες υποδομές, από τις πιλατείες και το σχολείο μέχρι την ύδρευση. Θα ήταν πολύ κρίμα αυτή η ψαλίδα να οδηγήσει την περιοχή να καταντήσει αποκλειστικά τουριστικό θέρετρο χωρίς μια υγιή, πολυεπίπεδη κοινωνική ζωή.

Σημαντικό μέρος του έργου σας, προτού καν ιδρύσετε δικό σας γραφείο, αφορά σε ανακαινίσεις κτιρίων. Πώς οδηγηθήκατε σε αυτή την επιλογή και πώς αυτή έχει τροφοδοτήσει την αρχιτεκτονική σας;

ET Στην αρχή οι αποκαταστάσεις ήταν τυχαίο αντικείμενο. Με τον καιρό όμως η τριβή μαζί τους

— Στην αρχή οι αποκαταστάσεις ήταν τυχαίο αντικείμενο. Με τον καιρό όμως η τριβή μαζί τους γέννησε μέσα μου μια μεγάλη αγάπη για αυτά τα πεισματάρικα ερείπια που φέρουν τις ιστορίες μιας δύσκολης και λιτής ζωής, τις ευρηματικές λύσεις σε τεχνικά προβλήματα και την επιπολαιότητά τους να επιβιώνουν πολλά χρόνια μετά τους αρχικούς τους ενοίκους. —

γέννησε μέσα μου μια μεγάλη αγάπη για αυτά τα πεισματάρικα ερείπια που φέρουν τις ιστορίες μιας δύσκολης και λιτής ζωής, τις ευρηματικές λύσεις σε τεχνικά προβλήματα και την επιπολαιότητά τους να επιβιώνουν πολλά χρόνια μετά τους αρχικούς τους ενοίκους. Με μαγεύει η προσαρμογή τους στη σύγχρονη ζωή και ο αγώνας του νέου ενοίκου να κατοικήσει μέσα τους. Αυτή η διαχρονικότητα των γέρικων κτιρίων με στοιχειώνει και γίνεται κεντρικό αίτημα στον σχεδιασμό νέων κτιρίων, που προσπαθούμε να μιοηλάσουμε με στοιχεία που να μην αναλώνονται σε κραυγαλέες επιλογές που θα χαθούν σαν πυροτέχνημα με τους τίτλους τέλους του δικού μας κύκλου. **ek**

